

פרק יא: צא - צה | כשחר אורן

[י"ב טבת תשנ"ה]

צא. שאלתי לענין "אמה על אמה" שעושין זכר לחורבן האם צריך לעשות בכל חדר ואמר רבנו י"א בכל חדר וי"א רק בכניסה לבית והעולם נוהגים להקל. [א"ה בבית רבנו ראיתי שעושה בכל חדר, ועי' שערי תשובה ריש סי' תק"ס.]

[ניסן תשס"א]

צב. סיפרתי שעשינו בבית מדף שמסתיר קצת את האמה על אמה העשויה לזכר לחורבן מול פתח הדירה, ושאל רבנו האם אי אפשר להעתיק את המדף למקום אחר. אמרתי שזה לא קל, ואמר רבנו אם זה רק מסתיר קצת אז אין דבר.

[ד' תמוז תשס"ג]

צג. שאלתי אודות מש"כ במ"ב [תק"ס י"ד] שבסעודות שבת התירו לשיר רק את זמירות השבת על מה סומכים בישיבות ששירים שירים משירים שונים שנתחדשו בזמננו. ואמר רבנו השירים האלה בדר"כ זה לא סתם מילים שמישהו המציא אלא לוקחים איזה פסוקים [שיש בהם שבח והודאה להשי"ת] אז ממילא מקילים בזה.

וידוי

[ט' אלול תשנ"ג]

צד. אמר רבנו שהיום הרבה אנשים מתים בלי וידוי. או שמתים פתאום, או שחולים והמשפחה מפחדים שאם יציעו לו לומר וידוי יקרבו בזה את קיצו ר"ל. מצד אחד זה נכון, אבל מצד שני קורה הרבה פעמים שלא מספיק לומר וידוי, וזה לא טוב.

בית קברות

[כ"א תמוז תשנ"ג]

צה. סיפר רבנו שמספרים על הקבר של הגר"א שהעבירו אותו כמה פעמים, ביחד עם עוד קברים, לפי ציווי של הממשלה שם, וכל העוסקים בהעברה לא הוציאו שנתם. ואמר רבנו אע"פ שלכאורה הם עשו כדין, שהרי הממשלה צוותה. ונשאר רבנו מהורהר ולבסוף אמר אולי לא היו צריכים להעביר. והוסיף שמספרים שפעם רצו הגוים להעביר את קברו של בעל "סדר הדורות" במינסק וכשבאו להוציאו לא הצליחו, עד שבא הממונה ושאל על העיכוב ואמרו לו שלא מצליחים לחפור ולקח הוא את המכשיר וניסה ולא רק שלא הצליח גם נפל ונחבל קשה. מה היה הסוף

אוצר החכמה
13676

רי

עם הממונה הזה אינני יודע, אמר רבנו, אבל הממשלה וויתרה לבסוף על ההעברה וכתבו שבגלל שקבור שם "היסטוריון" אחד, הוחלט שלא להעביר את הקברים...

[ג' סיון תשנ"ד]

צו. שאלתי לענין לועג לרש שנאמר בציצית בביה"ק האם יש ליזהר גם בדברי תורה, דכמזומה שלא נזהרים בזה. ואמר רבנו זו מחלוקת, החזו"א היה מחמיר בזה, והעולם נוהגים להקל [להגיד תהלים, לא סתם ד"ת], ואומרים שזה לא דומה, שכאן שמתפללים על המת ובשבילו אין בזה משום לועג לרש.

[ט"ו אד"א תשנ"ה]

צז. סיפרתי שראיתי בכולל פוניבז' מודעה [בעידוד רבנו] הקוראת לכל אברך לסייע מספר ימים בשנה במאבקם של "אתרא קדישא" נגד חילול בתי קברות. ושאלתי מהו לגבי ידידי ושאל רבנו: קראו לך? [בתמיה] ואמרתי לא, ומשך רבנו בכתפיו. ושאלתי: רק לכשיקראו? והנהן רבנו. [א"ה שמא חזינן שוב את הכלל שאמר לי רבנו פעם בקשר לפעילות לקראת בחירות, שלדרוש מאברך שתורתו אומנותו לתרום מזמנו יותר קל מאשר מאחד [כמוני] שטרוד בפרנסה איזה שעות ביום וגם בלא"ה אין לו כ"כ הרבה שעות ללמוד].

לויית המת

[ג' טבת תשנ"ה]

צח. שאלתי כשרואים לוויית המת ברחוב האם יש חיוב ללוות ואמר רבנו ללוות קצת. ושאלתי מה השיעור ומשך רבנו בכתפיו ושאלתי בד' אמות יוצאים, והנהן רבנו בראשו. עוד שאלתי בלוויית גדולות שנמצאים במרחק רב מהמטה האם גם בזה קיימו המצוה, ואמר רבנו כל שניכר שהוא לכבוד המת נקרא שליווה. עוד שאלתי האם בכה"ג מתחייבים ליטול ידיים לפני שנכנסים הביתה ואמר רבנו למעשה זה בכלל לא דין רק מנהג, ושאלתי אם כן מצד המנהג מה הגדר ואמר רבנו אם ליווה צריך ליטול. ושאלתי אם כן גם לענין זה יש אותו גדר שכל שניכר שהוא לכבוד המת והנהן רבנו בראשו. עוד שאלתי כשנוסעים במכונית ורואים לווייה במקום ששייך לעצור את הרכב וללוות ברגל, האם צריך לעשות כן, ואמר רבנו אפשר ללוות גם כשנוסעים במכונית, לא צריך דווקא ללכת רגלי. ושאלתי אם כן לענין נט"י גם בכה"ג יש לחוש [כשליווה במכונית] והנהן רבנו.